

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

София – 1000, бул. "Княз Дондуков" № 8 - 10; тел.: 02 988 24 98; 02 935 96 13; факс: 02 988 87 82

Изм. № *E-01-00-28/02.10* 2013 г.

ДО
Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, № 354-01-57/20.09.2013 г., внесен от Явор Куюмджиев и група народни представители

УВАЖАЕМИ Г-Н ИМАМОВ,

В Държавната комисия за енергийно и водно регулиране е постъпило писмо с вх. № E-01-00-28/27.09.2013 г. с искане за становище по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, № 354-01-57, внесен от Явор Куюмджиев и група народни представители. На свое заседание, с решение по т. 1 от протокол № 141 от 01.10.2013 г. Комисията е приела следното становище по законопроекта:

§ 1. Предложение за изменение на чл. 31а, ал. 1 – Разпоредбата на чл. 31а дава право на Комисията да изменя утвърдените цени на електрическата енергия по време на ценовия период и посочва ценообразуващите елементи, които могат да се изменят, без да посочва основания, при наличието на които могат да се изменят цените. (Текстът на ал. 2 предполага наличието на извънредни обстоятелства, защото тогава се налага приемането на съкратени процедури и срокове, но в алинея първа не са предвидени такива.) В тази връзка в текста на ал. 1 следва да се посочат предпоставките, при наличието на които ДКЕВР може да изменя утвърдените цени с цел да се осигури регулаторна сигурност. При метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост” основанията за изменение на цените по време на регулаторния период са посочени в Наредба № 1. При методите на регулиране на цените чрез стимули, следва да се спазва принципа ценообразуващите елементи с постоянен характер да се изменят в течение на определения период по начин, който да не влияе на стимулите на дружествата да намаляват разходите си.

§ 2. Предложение за създаване на нова ал. 3 на чл. 98а – Фиксирането на праг в проценти може да се приеме като дискриминация. Клиентът, който оспорва стойността на сметката си, има право да задържи плащането без риск от прекъсване на електрозахранването до разглеждане на възражението му, каквато възможност е предвидена в действащите общи условия на електроразпределителните дружества.

§ 3. Предложение за създаване на нова ал. 4 на чл. 98а – В предложената нова алинея следва да се уточни, че същата не се прилага в случаите по чл. 73, ал.1 от ЗЕ.

Терминологично по-правилно е вместо „прекратяване или прекъсване” да се използва изразът „преустановяване на снабдяването”.

Систематично мястото на текстовете от § 2 и § 3 е в Раздел VI „Мерки за защита на крайни клиенти” от Глава III „Регулиране на дейностите в енергетиката”.

§ 4. Променя се номерацията на чл. 98а, съответно алинея 3 става алинея 5, алинея 4 става алинея 6, а алинея 5 става алинея 7.

§ 5. Предложение за създаване на нова ал. 3 на чл. 104а – Възстановяването на снабдяването е с характер на услуга, свързана с лицензионната дейност по чл. 30, ал. 1, т. 16, която се заплаща от крайните клиенти по цена, съгласно ценоразпис, предложен от дружеството и одобрен от комисията. Цените за услуги, свързани с лицензионната дейност съответстват на икономически обосноващите разходи за тяхното извършване и не включват разходи, вече включени в цените за присъединяване и пренос на електрическа енергия, утвърдени или определени от комисията. Възстановяването на снабдяването без заплащане на такса ще доведе до пренасяне на разходите за повторно включване в общите разходи на лицензианта, които се покриват чрез цените от всички крайни клиенти, което би било в противоречие на разпоредбите на чл. 31, т.1 и 2 от ЗЕ.

§ 6. Предложение за създаване на нова ал. 4 на чл. 104а – Разходите за метрологична експертиза на СТИ са за сметка на електроразпределителното дружество, освен в случаите когато проверката е извършена по искане на клиента и не е установила отклонения при измерването. Метрологична експертиза се извършва само от Българския институт по метрология съгласно Закона за измерванията. Проверката на средствата за измерване се извършват от Българския институт по метрология или от лица, оправомощени от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

§ 7. Предложение за създаване на нова ал. 5 на чл. 104а – Правно-технически е правилно срокът да се определя в дни. Уместно е в текста да се уточни, че доказването на отклоненията в качеството се извършва от изправни регистриращи устройства, монтирани на мястото на измерване на електрическата енергия. В действащите общи условия на електроразпределителните дружества е предвидено, че електроразпределителното предприятие дължи обезщетение на потребителите при отклонение от допустимите показатели за качество на електрическата енергия в размер на процент от стойността на използваните количества електрическа енергия с доказани отклонения в качеството, регистрирани от изправни регистриращи апарати, монтирани на мястото на измерване на електрическата енергия, без да е превишена предоставената мощност.

По отношение на обезщетенията за вреди следва да се уточни, че предвиденият срок е за установяване и констатиране на вредата. Удължаването на срока е необходимо, но предложеният шестдесет дневен срок е дълъг, предлагаме същият да е пет работни дни.

§ 8. Предложение за създаване на нова ал. 6 на чл. 104а – Предложението отразява принципа на равнопоставеност на страните в правоотношението - клиент и електроразпределително дружество. От друга страна, следва да се има предвид, че в мнозинството случаи проверките се извършват от оператора на разпределителната мрежа в работно време, когато клиентът отсъства, съществува възможност клиентът да

откаже да подпише, което налага да се създаде правна възможност подписването на констативния протокол да става от независим свидетел, който не е служител на оператора.

§ 9. Променя се номерацията на чл. 104а, съответно алинея 3 става алинея 7; алинея 4 става алинея 8

§ 10. Предложение за допълване на ал. 1 на чл. 123 – Предложението увеличава обхвата на правата на клиента. За постигане на баланс между интересите на клиентите и енергийните предприятия, което е основен принцип при изпълнение правомощията на ДКЕВР, приемането на предложението в частта „повече от два месеца или в случай, че дължимата потребена сума надвишава размера на половината от минималната работна заплата за страната“ не следва да бъде прието, тъй като може да доведе до забавяне на дължими плащания, което да увеличи размера на общото задължение на клиента с натрупване и съответно да го затрудни допълнително. От друга страна, няма да стимулира клиентите да следят и планират разумно своето потребление.

§ 11. Предложение за създаване на нова ал. 3 на чл. 183а – Фиксирането на праг в проценти може да се приеме като дискриминация. Клиентът, който оспорва стойността на сметката си, следва да има право да задържи плащането без риск от прекъсване на снабдяването с природен газ до разглеждане на възражението му.

§ 12. - Предложение за създаване на нова ал. 4 на чл. 183а – В предложената нова алинея следва да се уточни, че същата не се прилага в случаите по чл. 73, ал.1 от ЗЕ. Необходимо е „прекратяване или прекъсване“ да се замени с „преустановяване на снабдяването“, което терминологично е правилният израз.

Систематично мястото на текстовете от § 2 и § 3 е в Раздел VI „Мерки за защита на крайни клиенти“ от Глава III „Регулиране на дейностите в енергетиката“.

§ 13. Променя се номерацията в чл. 183а, съответно алинея 3 става алинея 5; алинея 4 става алинея 6, а алинея 5 става алинея 7 .

§ 14. Предложение за създаване на нова ал. 3 на чл. 183б – Възстановяването на снабдяването е с характер на услуга, свързана с лицензионната дейност по чл. 30, ал. 1 , т. 16, която се заплаща от крайните клиенти по цена, съгласно ценоразпис, предложен от дружеството и одобрен от комисията. Цените за услуги, свързани с лицензионната дейност съответстват на икономически обосноващите разходи за тяхното извършване и не включват разходи, вече включени в цените за присъединяване и пренос на природен газ, утвърдени или определени от комисията. Възстановяването на снабдяването без заплащане на такса ще доведе до пренасяне на разходите за повторно включване в общите разходи на лицензианта, които се покриват чрез цените от всички крайни клиенти, което би било в противоречие на разпоредбите на чл. 31, т.1 и 2 от ЗЕ.

§ 15. Предложение за създаване на нова ал. 4 на чл. 183б – Разходите за метрологична експертиза на СТИ са за сметка на газоразпределителното дружество, освен в случаите когато проверката е извършена по искане на клиента и не е установила отклонения при измерването. Метрологична експертиза се извършва само от Българския институт по метрология съгласно Закона за измерванията. Проверката на

средствата за измерване се извършват от Българския институт по метрология или от лица, оправомощени от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

§ 16. Предложение за създаване на нова ал. 5 на чл. 183б – Уместно е в текста да се уточни, че доказването на отклоненията в качеството се извършва от изправни регистриращи устройства, монтирани на мястото на измерване. Предлагаме да се разгледа варианта, посочен в § 7.

В изречение последно следва да се уточни, че предвиденият срок е за установяване и констатиране на вредата. Удължаването на срока е необходимо, но предложението шестдесет дневен срок е дълъг, предлагаме същият да е пет работни дни.

§ 17. Предложение за създаване на нова ал. 6 на чл. 183б – Предложението отразява принципа на равнопоставеност на страните в правоотношението - клиент и газоразпределително дружество. От друга страна, следва да се има предвид, че в мнозинството случаи проверките се извършват от оператора на разпределителната мрежа в работно време, когато клиентът отсъства, съществува възможност клиентът да откаже да подпише, което налага да се създаде правна възможност подписването на констативния протокол да става от независим свидетел, който не е служител на оператора.

§ 18. Променя се номерацията чл. 183б, съответно алинея 3 става алинея 7; алинея 4 става алинея 8 .

§ 19. Предложение за създаване на нова ал. 4 на чл. 206 – Текстът може да се приеме, но изисква дефиниране в Допълнителната разпоредба на понятието „повторност” и с оглед това определение да се прецени тежестта на прилаганата принудителна административна мярка – отнемане на лицензията.

§ 20. Предложение за изменение в Преходни и заключителни разпоредби - Предложението едномесечен срок за привеждане на общите условия в съответствие с измененията на ЗЕ не е достатъчен с оглед предвидените в Наредба № 3 процедури и срокове за изменение на общите условия, които са по-дълги от един месец.

§ 21. Предложение за създаване на нова т. 31 в Допълнителните разпоредби – предложението може да се приеме с уточнението, че в т.1 изразът „с обратна разписка” е неправилен.

§ 22. Предложение за изменение в чл. 29, ал. от Закона за енергията от възобновяеми източници – предложението може да се приеме.

§ 23. Относно датата на влизане в сила на закона – не възразяваме срещу предложението.

С УВАЖЕНИЕ:
АНЖЕЛА ТОНЕВА
Председател на Дър
за енергийно и водно

**АСОЦИАЦИЯ
НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КЧП-353-01-15
дата 12.10.2013 г.

1527 София, ул. Тракия №15
тел./факс: (02) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

Изх. № 545/01.10.2013 г.

ДО
Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ КЪМ
42-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Становище на Асоциация на индустриалния капитал в България по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, № 354-01-57

УВАЖАЕМИ Г-Н ИМАМОВ,

В отговор на Ваше писмо с Изх. № кип 353-01-15 от 24.09.2013 г. приложено Ви изпращаме становището на Асоциация на индустриалния капитал в България по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, № 354-01-57, внесен в Народно събрание от Явор Куюмджиев и група народни представители.

Асоциация на индустриалния капитал в България принципно подкрепя предлаганите в законопроекта промени. Считаме, че приемането им ще спомогне за защитаване на правата на крайния потребител и ще доведе до стабилизация на положението на пазара на търговията с енергия.

Предлагаме на Вашето внимание нашите коментари и предложения за прецизиране на някои от текстовете в законопроекта като се надяваме, че те ще бъдат взети под внимание и ще бъдат включени във финалния вариант на законопроекта.

Приложение: съгласно текста.

С УВАЖЕНИЕ,

ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) относно проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката

I. Общо по законопроекта:

Асоциация на индустриалния капитал в България принципно подкрепя предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката. Считаме, че предлаганите в законопроекта промени ще защитят правата на крайния потребител и ще доведат до стабилизация на положението на пазара на търговията с енергия.

На мнение сме, че предлаганото изменение на чл. 31а, ал. 1, касаещо въвеждане на ограничение за изменяне на утвърдените цени електрическата енергия от Комисията за енергийно и водно регулиране най-много веднъж на всеки три месеца, ще гарантира устойчивост на цените на електрическата енергия за съответния период. Промяната ще осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и крайните потребители на енергия.

Подкрепяме предлаганото въвеждане на законова уредба на възможността за подаване на възражение при значително по-висока сметка за консумирана енергия спрямо същия период през изминалата година. Идеята за неплащане на въпросната сума за времето от подаването на възражението до получаването на отговор или влязло в сила съдебно решение, в случай че оспорването е съдебно, също е добра, но въпросът е дали е възможно практическото ѝ изпълнение. Към момента текущи задължения не могат да бъдат плащани, ако има стари неизплатени такива. Дори да приемем, че неплащането на съответната сметка и последващите я такива няма да доведе до преустановяване на снабдяването, то неизменно ще доведе до натрупването на лихви върху всички неплатени задължения. С оглед на факта, че възраженията пред доставчиците и съдебните дела са с голяма продължителност клиентът може да натрупа сериозни задължения. Считаме, че предложението трябва да бъде обмислено детайлно откъм техническото му изпълнение.

Положителна е и предлаганата промяна, задължаваща крайните снабдители на електрическа енергия и природен газ да уведомяват предварително клиента за всяко преустановяване/прекъсване на снабдяването.

II. Предложения за прецизиране на някои от текстове в законопроекта:

С оглед прецизиране на нормативните разпоредби, включени в законопроекта, предлагаме следните изменения:

- Ал. 3 на чл. 98а да добие следната редакция:

„(3) В случаи, в които отчетените показания за потребена електрическа енергия за отделен измервателен период, са по-високи с над 30 % от показанията за същия период за предходната година, крайният снабдител е задължен да информира клиента за това едновременно с фактурата, отразяваща съответното отчитане. Клиентът има право да подаде възражение срещу сметката, което го освобождава от задължението за заплащането ѝ до решаване на спора за размера на сумата, срещу която е подадено възражението.“

Предложението ни е продиктувано от факта, че отчетените суми са съизмерими със същия период от предходната година, а не с предлагания период от 6 месеца назад, тъй като консумираната енергия е различна през летните и зимните месеци.

- В ал. 1 на чл. 123 да се добави последно изречение със следния текст:

„Правото на доставчиците от последна инстанция, общественият доставчик, крайните снабдители и търговците на електрическа енергия да преустановяват временното снабдяване с електрическа енергия на крайни клиенти, които ползват електроенергията за небитови нужди, възниква при неплащане на потребената електрическа енергия за срок повече от три месеца.

На мнение сме, че трябва да бъдат защитени не само битовите клиенти, а и предприятията. С оглед нестабилната икономическа обстановка, високата междуфирмена задължнялост и невъзможността на микро-, малките и средните предприятия да изпълняват задълженията си към своите доставчици и контрагенти, считаме, че и за тях трябва да бъдат уредени въпросите, касаещи преустановяването на подаване на електрическа енергия. Всяко спиране на работа в предприятието води до големи загуби за същото, поради което преустановяването трябва да бъде крайна мярка, както при битовите потребители.

- Ал. 3 на чл. 183а да добие следната редакция:

„(3) В случаи, в които отчетените показания за потребен природен газ за отделен измервателен период, са по-високи с над 30% от показанията за същия период за предходната година, крайният снабдител е задължен да информира клиента за това едновременно с фактурата, отразяваща съответното отчитане. Клиентът има право да подаде възражение срещу сметката, което го освобождава от задължението за заплащането ѝ до решаване на спора за размера на сумата, срещу която е подадено възражението.“

Както беше уточнено по-горе считаме, че отчетените суми са съизмерими със същия период от предходната година, а не с предлагания период от 6 месеца назад, тъй като консумираната енергия е различна през летните и зимните месеци.

Асоциация на индустриалния капитал в България се надява, че предложените в настоящото становище бележки и корекции ще бъдат взети под внимание и ще бъдат включени във финалния вариант на законопроекта.

Изх. 02-00-43/30.09.13

ДО

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № <u>куп-353-01-15</u>
гата <u>02.10.2013</u> г.

Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ
42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОПИЕ: КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА

КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

Относно: Становище на Българска стопанска камара по проекта за изменение и допълнение на Закона за енергетиката

УВАЖАЕМИ Г-Н ИМАМОВ,

Българска стопанска камара по принцип ПОДКРЕПЯ предложените промени, насочени основно към предотвратяване на злоупотреба с монополно положение от страна на енергийните предприятия и защита правата на потребителите на техните услуги. Изразяваме положително становище относно:

- повишаване устойчивостта на цените по време на ценовия период;
- заплащането на разходите за метрологични експертизи, съобразно общите условия за предоставяне на услугата;
- освобождаване от заплащане на услугата за месеца в който е налице некачествено снабдяване за период по-дълъг от 1/3 от същия месец.

Считаме, че предложените изменения ще дисциплинират монополните дружества и ще повишат качеството на енергийната услуга.

Изцяло одобряваме „затягането“ на режима за изключване на клиентите (задължение за 3-дневно предварително уведомяване, забрана за изключване когато следващият ден е неработен). С оглед, обаче, на по-справедливо балансиране на интересите ние сме ПРОТИВ в случай на неспазване на договорните отношения (най-често забавяне на плащане) и последвало изключване на клиента, повторното негово включване да е безплатно за него. Считаме, че разходите на разпределителното предприятие за повторно включване следва да се заплатят от виновната страна, като размера на таксата се регулира от ДКЕВР, съобразно само необходимите разходи за това. Такъв подход ще дисциплинира и потребителите на енергийната услуга. В противен случай направените разходи ще се прехвърлят върху останалите коректни потребители и ще ги демотивира да заплащат услугата в срок.

С уважение,

ЧЕВ -

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ОТДЕЛ „ЕВРОПЕЙСКО ПРАВО“

Изх. № ДЕ-356-05-22/02.10.2013 г.

ДО

**КОМИСИЯТА ПО
ЕНЕРГЕТИКАТА**

**КОМИСИЯТА ПО
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ**

**КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ**

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, № 354-01-57/ 20.09.2013 г., внесен от Явор Куюмджиев и група народни представители

I. Със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за енергетиката се предлага приемането на разпоредби за подобряване на мерките за защита на потребителите на електрическа енергия и природен газ.

II. С този законопроект се повишават изискванията към обществените услуги, като е взето под внимание Приложение I на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13.07.2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО. Горепосоченото приложение е вече въведено в българското законодателство посредством включването на нов раздел VI „Мерки за защита на крайните клиенти“ в

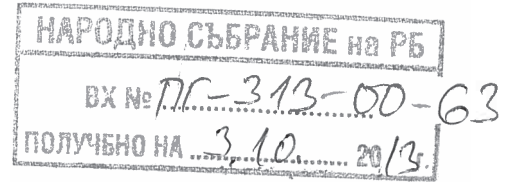
Закона за енергетиката, както и посредством издаването на Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Това от своя страна не е пречка с по-нататъшни законодателни инициативи да се търсят по-строги правила за отстояване правото на клиентите да им бъдат доставяни електроенергия и природен газ с определено качество при изцяло съпоставими, прозрачни и разумни цени, да бъдат информирани за своето потребление на енергия и да бъдат защитени уязвимите клиенти. Подобни са и правата на потребителите гарантирани с Приложение I на Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО.

С Директивите 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО се установяват общи правила за преноса, разпределението и доставката на електроенергия и природен газ, правилата свързани с организацията и функционирането на енергийния сектор, свободния достъп до пазара, критериите и процедурите приложими към предоставянето на разрешения и управлението на системите, както и задълженията при предоставянето на обществени услуги и защита на клиентите.

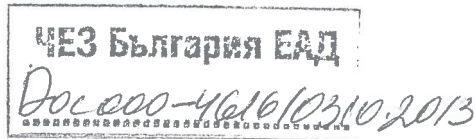
III. Въз основа на гореизложеното може да се направи заключение, че предложението за законопроект не противоречи на изискванията на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13.07.2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ, L 211 от 14.08.2009 г.) и на Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211 от 14.08.2009 г.).

02.10.2013 г.

ВМ/ВМ

До
Г-н Алиосман Ибраим Имамов
Председател на
Парламентарната комисия по
Икономическа политика и туризъм

пл. "Княз Александър I" № 1
София 1169

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката с № 354-01-57

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

Във връзка с внесения законопроект за изменения и допълнения на Закона за енергетиката с № 354-01-57, представяме на Вашето внимание нашето становище относно предлаганите промени.

ЧЕЗ подкрепя всички законодателни инициативи, свързани с изграждането и прилагането на една нова, съвременна концепция на взаимоотношенията между дружествата и техните клиенти. Направените от нас предложения по-долу се базират на утвърдени в Европейския съюз практики и норми и вярваме, че ще дадат възможност българските потребители да получават качествена услуга и същевременно ще осигурят възможност на енергийните дружества да подобряват дейността си.

Вярваме, че предложените промени имат своето систематично място не в закон, а в Общите условия на дружествата, одобрявани от ДКЕВР, в качеството му на независим орган и балансър между интересите на клиентите и дружествата или в съответните правила – Правила за измерване на количествата електрическа енергия. Допълнително отбелязваме, че е необходимо създаването и съществуването на нормативни предпоставки за недискриминационно отношение, равнопоставеност на гражданите и защита на правата на коректните потребители.

Представяме на Вашето внимание, конкретни предложения по предлаганите промени.

1. По § 2, относно създаването на нова ал. 3 на чл. 98а, предлагаме следната редакция:

„(3) В случай, че отчетените показания за консумирана електрическа енергия са повече от два пъти по-високи от тези за същия период през предходната година, клиентът има право да подаде възражение срещу сметката. Крайният снабдител няма право да преустановява снабдяването с електрическа енергия до приключване на проверката или до разрешаване на спора с влязло в сила съдебно решение, в случай на съдебно оспорване, като клиентът е длъжен да заплаща всички останали свои задължения, които не са предмет на оспорване.“

Определянето на обективен и универсален критерий, който да е приложим във всички случаи и който да отразява всички възможни вариации на реалните казуси, които могат да възникнат, е изключително трудно. Разбираме и подкрепяме идеята, която стои зад предложения текст, като на базата на нашия опит в отношенията с клиентите предлагаме като критерий да се ползват количества електрическа енергия, а не дължими суми по сметки. Считаме, че така ще се елиминира влиянието на разликите в цените на електрическата енергия и мрежовите услуги, които неминуемо ще възникнат при сравняване на сумите по сметката една година назад.

Считаме, че сравнението със същия период на предходната година е по-коректно с оглед сезонността на потреблението.

Отбелязваме, че задължението за информиране на клиента, особено ако трябва да се следва конвенционалният начин, чрез писма, ще доведе до увеличаване на оперативните разходи на дружествата за персонал и за надграждане на информационните системи, поддържани в дружествата.

В допълнение, следва да се има предвид, че предложеният текст едва ли ще доведе до подобряване на обслужването на клиентите и защита на правата им в по-голяма степен, тъй като и в действащите, и в проекта на Общи условия на „ЧЕЗ Електро България“ АД, публикуван от дружеството на 25.07.2013 г., е предвидена такава разпоредба в защита на правото на клиента – до разглеждане на възражението не се преустановява електрозахранването му.

Бихме искали да отбележим, че приемането на предложената от вносителите на законопроекта редакция създава предпоставки за злоупотреба с право от страна на некоректни клиенти и създава риск за своевременно разплащане между всички участници във веригата към обществения доставчик и производителите на електрическа енергия. В тази връзка, предлагаме и изрично да се поясни, че наличието на оспорена сметка от страна на клиента, не го освобождава автоматично от задължението му да заплаща следващите дължими суми за електрическа енергия и мрежови услуги, които не са предмет на възражение и оспорване.

2. По § 3, относно създаването на нова ал. 4 на чл. 98а, предлагаме следната редакция:

„(4) Крайният снабдител е длъжен да уведоми клиента в случаите, когато предприема временно преустановяване на снабдяването с електрическа енергия поради неизпълнение от страна на клиента на задължението му за заплащане на дължими суми по договора. Уведомяването се извършва по подходящ начин – по телефон, факс или електронна поща, когато клиентът е предоставил такива данни.“

Предлагаме подробно описание на начина на уведомяване, тъй като намираме изискването за „лично“ уведомяване за неясно, независимо от наличието на § 21, а именно – дефиниция на „лично уведомяване“ на клиента. Изброените в §21 начини обхващат всички възможни начини на уведомяване, а не само лично. Развитият на съвременните технологии предоставя голямо разнообразие от канали за комуникация с клиента, но за да могат те да бъдат използвани ефективно, е необходимо самият клиент

да е предоставил необходимите данни на крайния снабдител. Практиката на Дружеството показва, че все повече клиенти ползват алтернативни начини за контакт – телефон, факс, електронна поща.

Изискването за минимален срок от 3 дни преди датата на прекъсване отново ще изиска надграждане на информационните системи и ще доведе до допълнителни разходи за дружествата като отбелязваме, че във фактурите има предварително обявление за датата, на която хипотетично, при незаплащане, би било преустановено електроснабдяването.

3. По § 5, относно създаването на нова ал. 3 на чл. 104а, предлагаме следната редакция:

„(3) В случай на временно преустановяване на снабдяването на клиент по искане на крайния снабдител, поради неизпълнение на задължения за плащане по договора за продажба на електрическа енергия, Операторът на разпределителната мрежа възстановява снабдяването, след извършване на плащането, включително на цената за възстановяване, в срок до 12 (дванадесет) ч. на следващия календарен ден от подаване на искане за това. Срещу допълнително заплащане възстановяването на снабдяването се осигурява в срок до 6 (шест) астрономически часа след изпълнението на всички условия за възстановяването.“

На първо място бихме искали да подчертаем, че съгласно ЗЕ, чл. 30, т. 16, ДКЕВР регулира цените на предоставяните на клиентите услуги, свързани с лицензионната дейност. Цената за възстановяване на захранването, когато то е преустановено по „вина“ на клиента, защото той не е платил в срок задължението си използваната електрическа енергия, безспорно е допълнителна услуга по смисъла на чл. 30, т. 16 от ЗЕ. Комисията още през 2010 год. на основание признатия размер на разходите със свое решение е определила пределна цена на тази услуга (протоколно решение на ДКЕВР № 144 от 06.10.2010 год.), която е валидна и понастоящем. Отчетени са минимално признатите разходи (19 лв.), а не реално извършваните разходи на оператора, които той прави при възстановяване на захранването (32 лв.).

Премахването на цената за възстановяване ще доведе до това, че разходите за повторно включване няма да бъдат плащани от тези, които ги предизвикват под формата на допълнителни услуги, а ще трябва да се плащат от всички останали коректни потребители, които си плащат сметките в срок. Както може да се види от мотивите към последното ценово решение на ДКЕВР № Ц-25 от 29.07.2013 г. в ценообразуващите елементи не са включени разходите за допълнителни услуги, свързани с лицензионната дейност, което означава, че тези разходи следва да бъдат включени в цената на разпределителните дружества за следващия ценови период и да бъдат заплащани от всички потребители.

Считаме, че с приемането на целия комплекс от мерки, които се предвижда да бъдат въведени в защита на потребителя – задължително предварително уведомяване преди преустановяване, практическа възможност за оспорване на всяка сметка и „отлагане“ на плащането, придружени със забрана за преустановяване на захранването за периода на проверката и т.н., правата на клиентите ще бъдат гарантирани в значителна степен. С оглед на това премахването на цената за възстановяване ще наруши баланса между интересите на клиентите и оператора на разпределителната мрежа до степен на

толерирани на некоректните потребители, за сметка на изрядните, както и ще наруши европейските принципи всеки да възстановява разходите, които предизвиква сам.

При определянето на срока, в който разпределителното дружество следва да възстанови захранването следва да се отчитат и множество фактори като възможните начини, по които клиентът ще заплати просрочените сметки и комуникацията на посредниците и техните информационни системи при събирането на плащанията и крайния снабдител. Друг фактор, който заслужава особено внимание е отдалечеността и географските характеристики на някои населени места.

4. По § 6, относно създаването на нова ал. 4 на чл. 104а, предлагаме следната редакция:

„(4) В случай на заявяване на метрологична експертиза на средство за търговско измерване от клиент, същата се извършва от оправомощено лице по реда и условията на действащото законодателство. Средствата за търговско измерване се демонтират и съхраняват от електроразпределителното предприятие, като същото осигурява изпращането им на компетентния орган за метрологичен надзор, запечатано с пломбите и стикерите, записани в констативния протокол, съставен при демонтажа. Разходите за метрологична експертиза на средство за търговско измерване са за сметка на страната, иницирала проверката. В случай, че инициативата е на клиента и проверката установи, че метрологичните и техническите характеристики не съответстват на нормираните за даден тип средства за търговско измерване, или се установи друго отклонение в измерването, операторът на разпределителната мрежа възстановява разходите на клиента в срок до 7 (седем) дни от датата на уведомяване на клиента за резултатите от проверката.“

В предложената от нас редакция се запазва принципния подход за заплащане на разходите за метрологичната проверка в зависимост от резултатите от нея, като така вярваме че се създава превенция клиентите да шиканират с правото си да искат метрологична проверка. Считаме, че не е необходима препратка към събитие по § 2, тъй като правото на клиента да поиска такава проверка не е обвързано от никакви предварителни условия.

Отбелязваме, че предложеният от вносителите на ЗИД на ЗЕ текст ще натовари допълнително и в непредвидими граници разпределителните дружества и ще има нарушения в ритмичността на паричния поток.

По наше мнение предложеното решение да се даде право само на клиента да избира „оправомощеното“ лице е неудачно. Това лице следва да бъде независимо и да гарантира независимостта си и пред двете „спорещи“ страни – клиент и оператор. Понататък – създават се предпоставки за предизвикване на необосновани разходи за транспорт за оператора. В тази връзка е редно да има териториални граници за избора на оправомощеното лице, в зависимост от териториалното разположение на обекта. Неоправдано и икономически нецелесъобразно би било да се транспортира електромер за проверка от Благоевград до Варна единствено по желание на клиента.

Считаме, че материята относно правата и задълженията при проверки на средствата за търговско измерване са предмет на уредба в Правилата за измерване на количествата електрическа енергия и не следва да се регламентират на ниво – закон.

5. По § 7, относно създаването на нова ал. 5 на чл. 104а, предлагаме следната редакция:

(5) Операторът на разпределителната мрежа дължи обезщетение на клиентите при отклонение от допустимите показатели за качество на електрическата енергия в размер на 10 % от стойността на използваните количества електрическа енергия с доказани отклонения в качеството, регистрирани от изправни регистриращи апарати, монтирани на мястото на измерване на електрическата енергия, без да е превишена предоставената мощност. Операторът на разпределителната мрежа дължи обезщетение за всички имуществени вреди, които клиентът е претърпял от некачествено снабдяване с електрическа енергия. Обезщетенията по този ред могат да бъдат претендирани в срок до 3 седмици от настъпване на събитието.“

Следва да се отбележи, че по отношение на показателите за качество на електрическата енергия, по-голямото количество електромери (бит и малки стопански фирми) не регистрират напрежение и честота на доставяната енергия. Подмяната с такива, които да имат такива функционалности, ще изисква нови инвестиции, които не са включени в цените на операторите на разпределителни мрежи и ще доведат до тяхното ненужно увеличение. Това е отчетено и в Решение № ИС-01/31.07.2013г. на ДКЕВР относно нецелесъобразността на повсеместното въвеждане на интелигентни измервателни системи.

Увеличение на срока за претендиране на обезщетение до 60 дни, ще затрудни доказването на причинно-следствената връзка между качеството на снабдяването с електрическа енергия и причинената щета. Действително, диспечерските дневници се съхраняват за значително по-дълъг период от 3 години, но твърде често причина за щетата е авария в мрежата, причинена от работа на трети лица, които не са на мястото на аварията при пристигането на екипите на разпределителното дружество.

Подчертаваме, че доказването на твърдени неимуществени вреди е изцяло в тежест на клиента и липсва практика на административни органи относно признаването на размера на подобни.

6. По § 8, с който се създава нова ал. 7 на чл. 104а, предлагаме текстът да отпадне.

Когато се извършват проверки на средствата за търговско измерване, резултатите от проверката се обективират в документ – констативен протокол. Утвърдена практика в отношенията с клиентите е възможността при отсъствие на клиента, или при целенасочен отказ на клиента да присъства на проверката на средствата за търговско измерване, или при демонтажа му, констативният протокол да се подпише от **независим свидетел, който не е служител на Оператора**, което молим да приемете като алтернативно предложение по § 8. Допълнително, отбелязваме че когато клиентът не е присъствал при съставянето на констативния протокол, последният му се изпраща на посочения от него адрес за кореспонденция.

Въвеждането на забрана за съставяне на констативен протокол в отсъствието на клиента на практика означава да се блокира едно съществено направление от лицензионната дейност на операторите на електроразпределителни мрежи, а именно – задълженията във връзка с поддържането на средствата за търговско измерване в изправно състояние.

Считаме, че предложеният текст не е и в интерес на клиентите, тъй като създава възможност за целенасочено саботиране дейността на оператора на мрежата и се стимулира нерегламентираното ползване на енергия.

Предлагаме този текст да отпадне, като отношенията във връзка с реда за съставяне на констативни протоколи да се уреди в Правилата за измерване на количествата електрическа енергия. В противен случай се създават директни стимули и гаранции за безнаказаност за тези клиенти, които извършват кражби, което от своя страна е изцяло в ущърб както на изрядните клиенти, така и в противоречие с обявената секторна политика за намаляване на кражбите на електрическа енергия.

7. По § 10, относно допълнението на ал. 1 на чл. 123, предлагаме да отпадне.

Вярваме, че задължения, натрупани за срок, по-дълъг от два месеца или че задължения в размер, надхвърлящ половината от минималната работна заплата за страната, ще се явят обременителни за клиентите и ще създадат предпоставки за още по-затруднено плащане. Отбелязваме, че разпоредби, осигуряващи облекчени условия и защита на уязвими клиенти – лица, имащи право на помощи за отопление, са предвидени в проекта на общи условия на крайния снабдител, доколкото отчитаме затрудненото материално положение и риска за тази категория български граждани.

Отбелязваме, че задължението за следене на двумесечния срок или за надхвърлянето на минимален праг ще доведе до поредно увеличаване на оперативните разходи на дружествата за надграждане на информационните системи.

Допълнително, и към настоящия момент временното преустановяване на снабдяването с електрическа енергия не се реализира в ден предшестваш почивен ден или официално обявен за такъв ден.

8. По § 19, относно създаването на нова ал. 4 на чл. 206, предлагаме да отпадне.

Предлагаме този текст да отпадне, тъй като преповтаря текста на съществуващата ал.3 на чл.206 относно трикратния размер на санкцията при повторност на нарушение.

Отчитайки проблема с липсата на утвърден размер на инвестициите за този регулаторен период и практическото състояние на разпределителната мрежа на места, както и планинския характер на голяма част от терена, върху който е изградена мрежата, вероятността от повторност на нарушението е твърде висока, независимо от усилията на оператора.

Допълнително, отбелязваме липсата на детайлна нормативна уредба относно процедурата за отнемане на лиценз, а предложеният текст не изяснява с какво приключва

процедурата по отнемане на лиценз, каква е нейната продължителност и какви задачи трябва да реши тази процедура.

Поради това от предложения текст, в този му вид, прозира опасност от създаване на нестабилност в обществените отношения, свързани с разпределението и снабдяването с електрическа енергия.

9. По § 20, предлагаме текстът да придобие следната редакция:

„§ 18. Крайните снабдители на електрическа енергия, крайните снабдители на природен газ, операторите на електроразпределителни мрежи и операторите на газоразпределителни мрежи привеждат Общите условия по чл.98а, чл.104а, чл.183а и чл.183б в съответствие с този закон в шестмесечен срок от влизането му в сила.“

Предлагаме срокът да се удължи, тъй като следва да се съобрази технологичното време за провеждане на нормативно установената процедура за изменение и допълнение на общи условия съгласно Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката (обн., ДВ, бр. 33 от 2013 г.).

Предлагаме ал. 2 да отпадне, тъй като общите принципи на правото и в частност чл. 26 от ЗЗД изрично предвиждат, в случаите на изменения в законодателството, разпоредбите на общите условия, които противоречат на тези изменения се заместват от нормите на закона.

10. По § 21, предлагаме текстът да отпадне, във връзка с предложението ни по §3.

Уважаеми господин Имамов ,

В заключение бихме желали да подчертаем, че дружествата от групата на ЧЕЗ винаги са работили и ще работят при пълно спазване на законите и нормативите така, както са определени от българското и европейското законодателство.

Като се надяваме, че направените от нас предложения и коментари ще бъдат разгледани, оставаме на разположение за провеждане на дискусия.

С уважени

Петър Бар:
Главен опе
на ЧЕЗ за Е